

Toruń, 25 marca 2025 r.



KUJAWY
POMORZE

Sprawozdanie z realizacji wojewódzkiego programu pn. „Program działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami dla województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 r. – Równe szanse 2030+” za rok 2024

Departament Spraw Społecznych | Wydział Integracji Osób Niepełnosprawnych

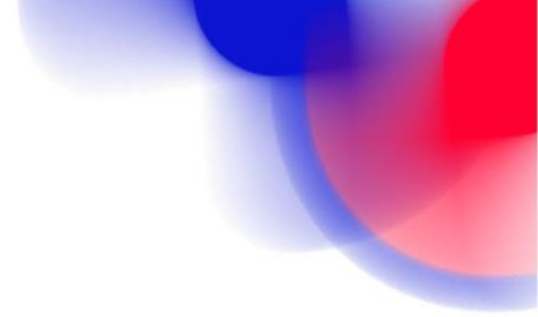
Regulacje prawne

Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko Pomorskiego do roku 2030 – Strategia Przyspieszenia 2030+ przyjęta uchwałą Nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.

Wojewódzki program pn. „Program działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami dla województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 r. – Równe szanse 2030+” został przyjęty uchwałą Nr 24/997/21 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2021 roku.

Program wyznacza kierunki polityki Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a ideą opracowania programu było wyznaczenie działań uwzględniających potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Obowiązek opracowania i realizacji programu przez Samorząd Województwa wynika z art. 35, ust.1, pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2024 r. poz. 44 z późn. zm.).



Cel główny programu

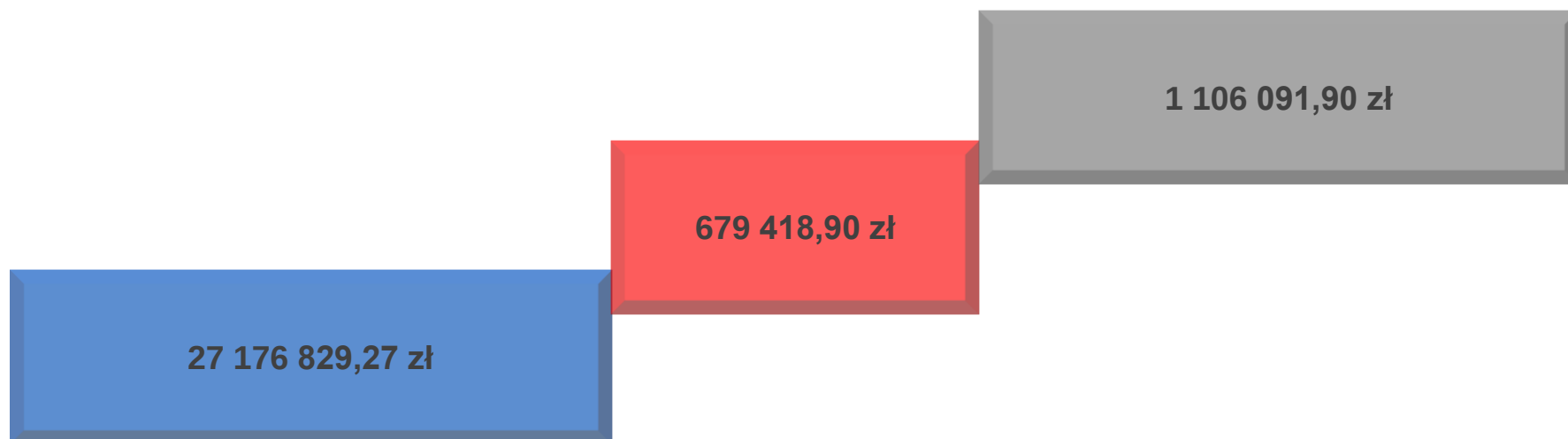
Wyrównywanie szans oraz tworzenie warunków do rozwoju i dostępu do pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym i zawodowym

Cele szczegółowe

- 1) Kreowanie pozytywnych postaw wobec osób z niepełnosprawnościami i przełamywanie stereotypów związanych z niepełnosprawnością
- 2) Budowanie niezależności i włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami
- 3) Zwiększenie szans na zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami
- 4) Zwiększanie dostępności do usług poprzez poprawę infrastruktury, przestrzeni publicznej i zasobów cyfrowych

Źródła finansowania programu pn. „Równe szanse(...)”

- Budżet województwa kujawsko-pomorskiego
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych



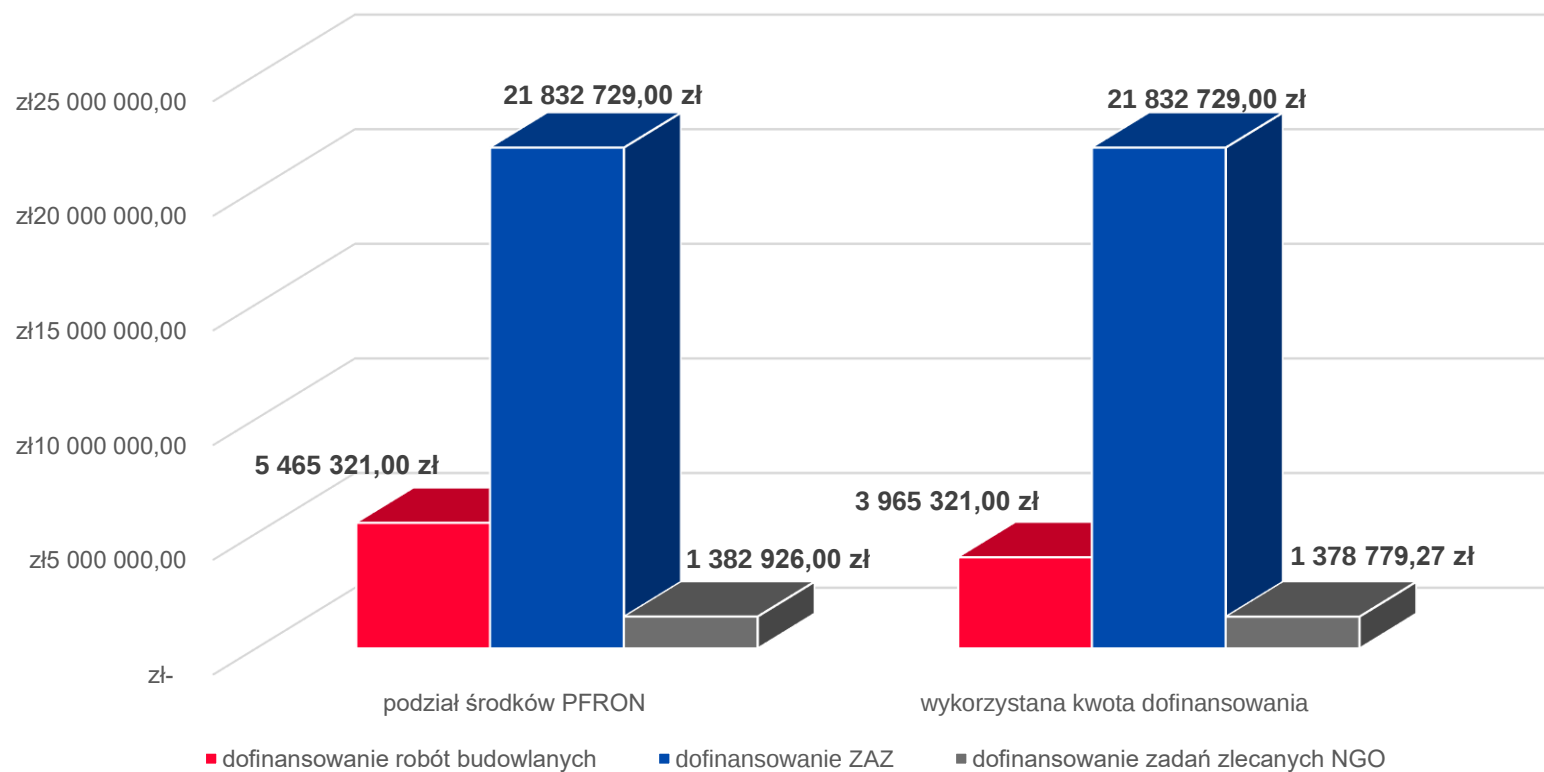
■ limit środków PFRON

■ koszty obsługi zadań finansowanych ze środków PFRON

■ budżet województwa

Łącznie wydatkowano 28 962 340,07 zł

Podział środków przyznanych przez PFRON



Wybrane zadania zrealizowane w 2024 roku

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej

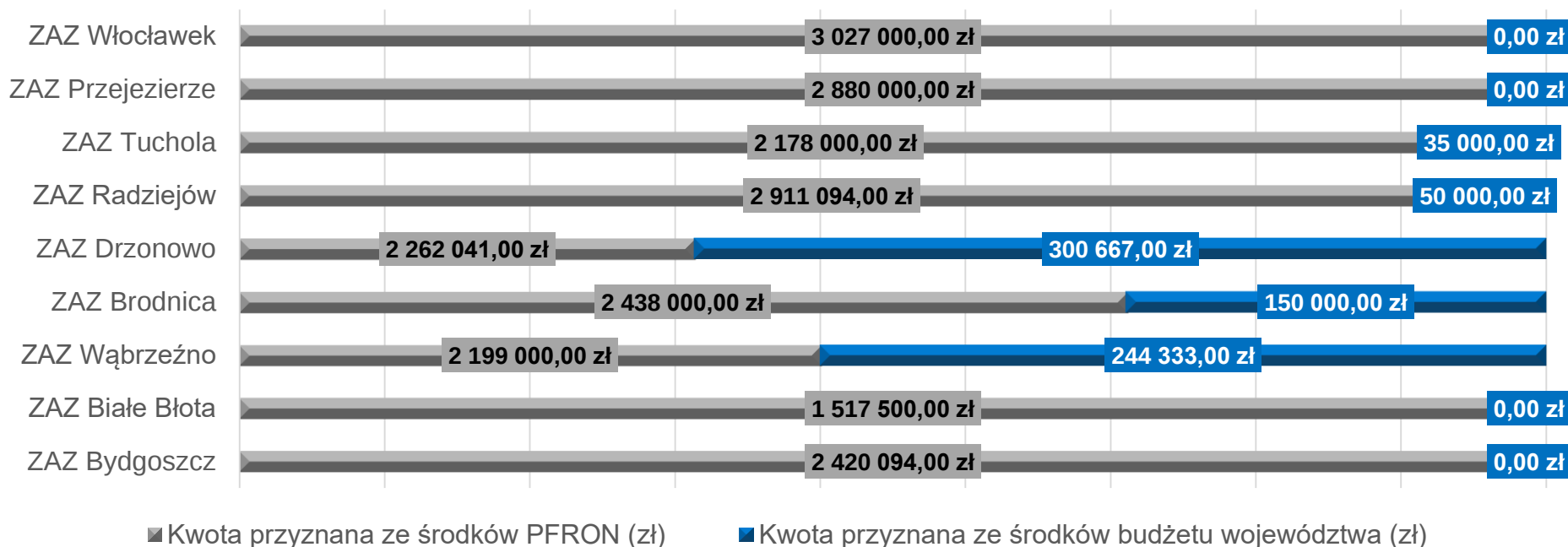


PFRON
21 832 729,00 zł

Budżet Województwa
780 000,00 zł

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej

Podział środków finansowych dla poszczególnych ZAZ wg źródeł finansowania



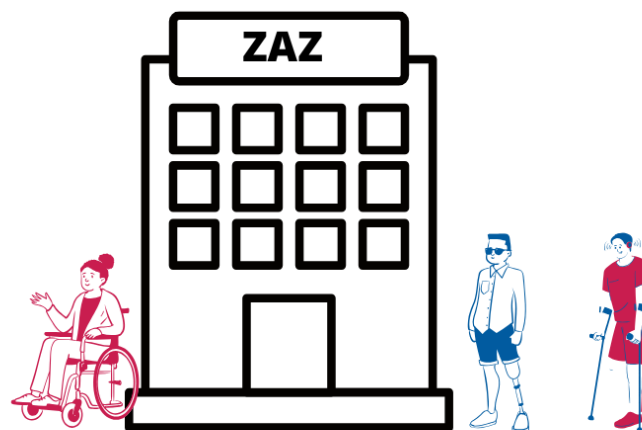
Łącznie w 2024 r. na działania ZAZ przeznaczono 22 612 729,00 zł.

Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej



W 2024 nastąpił wzrost zatrudnienia.

Ponadto 6 osób opuściło zakłady
znajdując zatrudnienie na otwartym
ryнку pracy bądź w ZPCh

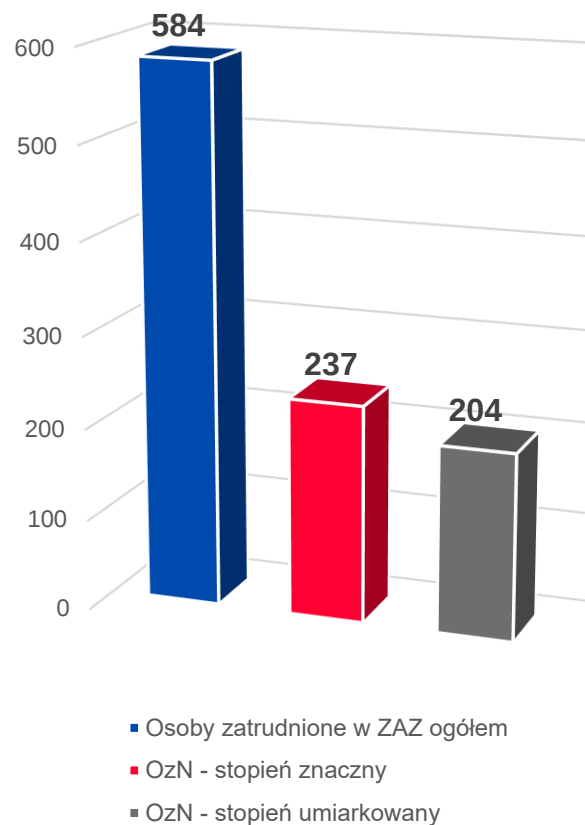


584 osób zatrudnionych, w tym 441
osób niepełnosprawnych
(195 kobiet, 174 mieszkańców wsi)

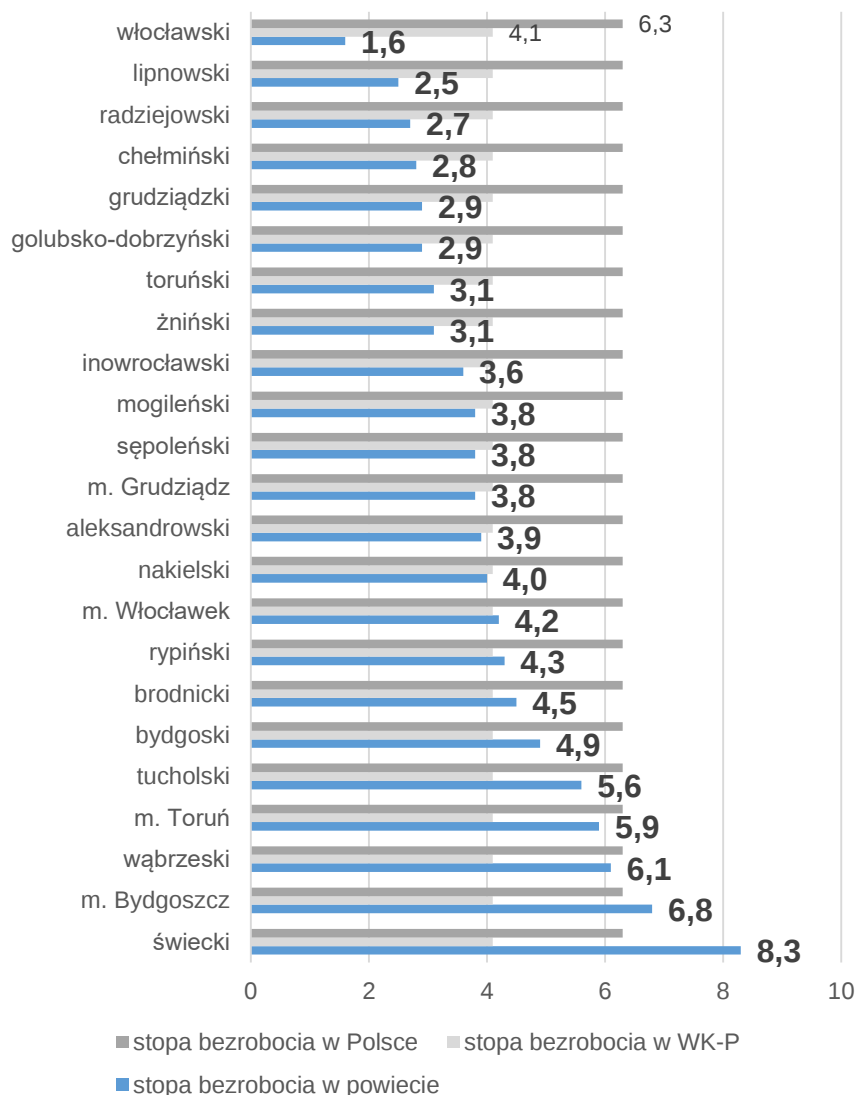
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania Zakładów Aktywności Zawodowej

Liczba osób z niepełnosprawnością zatrudnionych w Zakładach Aktywności Zawodowej w 2024 roku według stanu na dzień 31.12.2024 r.

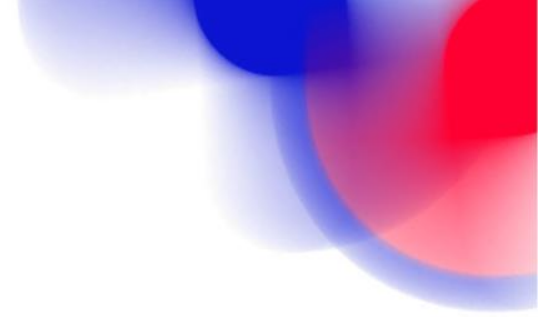
61 ZAZ Włocławek	      
60 ZAZ Radziejów	     
58 ZAZ Przyjezierze	     
50 ZAZ Brodnica	    
49 ZAZ Bydgoszcz	    
47 ZAZ Drzonowo	    
44 ZAZ Tuchola	    
42 ZAZ Wąbrzeźno	    
30 ZAZ Białe Błota	  



Udział osób z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie bezrobotnych według powiatów



W 2024 r. nastąpił spadek aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w większości działań aktywizujących: **pracę** podjęło **1 928** osób z niepełnosprawnościami – **7,5 %** mniej niż w roku ubiegłym. Pracę niesubsydiowaną podjęło **1 553** osób – **6,0 %** mniej, a **szkolenia** rozpoczęło **22%** mniej niż w roku ubiegłym. Spadki odnotowano w następujących działaniach: **staże** w 2024 r. podjęło **164** bezrobotnych niepełnosprawnych – **8,9 %** mniej niż w roku ubiegłym, **prace społecznie użyteczne** podjęło w 2024 roku **127** bezrobotnych niepełnosprawnych – wzrost o **18,7 %**.



Dofinansowanie robót budowlanych służących rehabilitacji,
w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych
(z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów)

Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyznał **3 965 321,00 zł**, w tym:

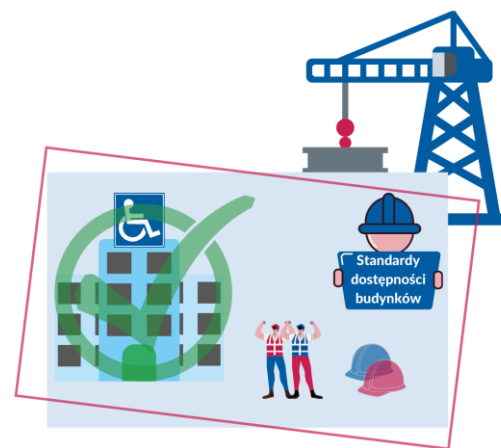
- **6** podmiotom kwotę **985 619,00 zł** na realizację inwestycji jednorocznych zrealizowanych i rozliczonych w 2024 r.,
- **2** podmiotom, z którymi podpisano umowy wieloletnie na kwotę w wysokości **2 979 702,00 zł**.

Bezpośrednio i pośrednio z efektów dofinansowania robót budowlanych przeprowadzonych i dofinansowanych w 2024 r. korzystać będą **1 884** osoby z niepełnosprawnością, z czego **705** osób to dzieci i młodzież, a **487** osób to mieszkańcy wsi.

Dofinansowanie robót budowlanych służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych (z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów)

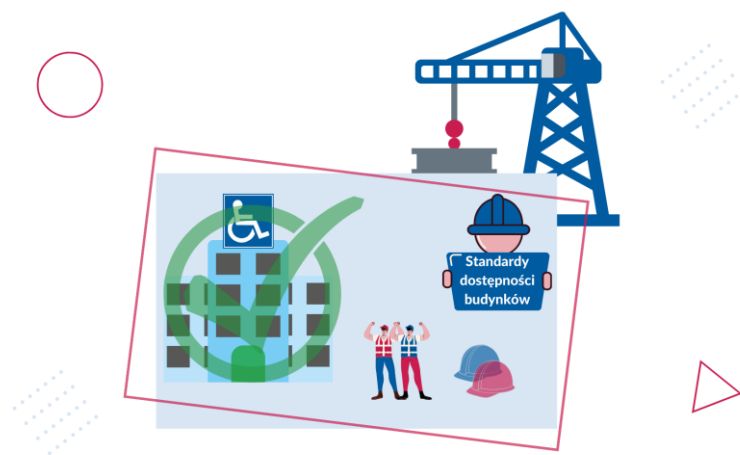
Dofinansowanie otrzymały następujące podmioty:

1. Dom Pomocy Społecznej "Słoneczko" w Bydgoszczy
2. Dom Pomocy Społecznej "Jesień Życia" w Bydgoszcz
3. Sanatorium Uzdrowskie "Przy Tężni" im. dr Józefa Krzymińskiego w Inowrocławiu s.p. z.o.z
4. "SANITAS" Lekarze Specjaliści Sp. z o.o. w Bydgoszczy
5. Ośrodek Edukacji Ekologicznej Dagleżja w Przysieku
6. Zespół Placówek Edukacyjno-Rewalidacyjnych w Grudziądzu
7. Zakład Aktywności Zawodowej w Bydgoszczy
8. Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Dusocinie



Dofinansowanie robót budowlanych służących rehabilitacji,
w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych
(z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów)

Dotyczyły one głównie budowy lub rozbudowy i modernizacji istniejących budynków poprzez np. dostosowania istniejących pomieszczeń do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, budowę wind lub modernizację ciągów komunikacyjnych.



Wybrana inwestycja w ramach dofinansowania robót budowlanych służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych (z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów)

Wymiana dźwigu osobowego w "SANITAS" Lekarze Specjaliści Sp. z o.o. ul. Dworcowa 110, 85-010 Bydgoszcz w celu zapewnienia lepszej dostępności do usług pacjentom, niepełnosprawnym i rehabilitacji osobom niepełnosprawnym.

Dzięki inwestycji zwiększono:

- a) możliwości korzystania z dostępu do lekarzy, rehabilitantów, pomiarów słuchu dla osób poruszających się na większych wózkach elektrycznych, w pozycji półleżącej;
- b) możliwość samodzielnego korzystania z windy przez osoby niewidzące i niedosłyszające bez konieczności wsparcia osoby towarzyszącej;
- c) możliwość korzystania z wykładów, szkoleń w sali konferencyjnej na wyższym poziomie budynku dla wszystkich osób bez względu na stopień i rodzaj niepełnosprawności;
- d) możliwość dotarcia do lekarzy medycyny pracy, badań kierowców dla osób z orzeczoną różnym stopniem niepełnosprawności;
- e) możliwość podjęcia zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne w spółce "SANITAS" Lekarze Specjaliści Sp. z o.o.



źródło: "SANITAS" Lekarze Specjaliści Sp. z o.o.

Zrealizowane inwestycje w ramach dofinansowania robót budowlanych służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych (z wyjątkiem rozbiórki tych obiektów)



Źródło: Regionalny Ośrodek Zrównoważonego Rozwoju Sp. z o.o. w Przysieku



źródło: Regionalny Ośrodek Zrównoważonego Rozwoju Sp. z o.o. w Przysieku



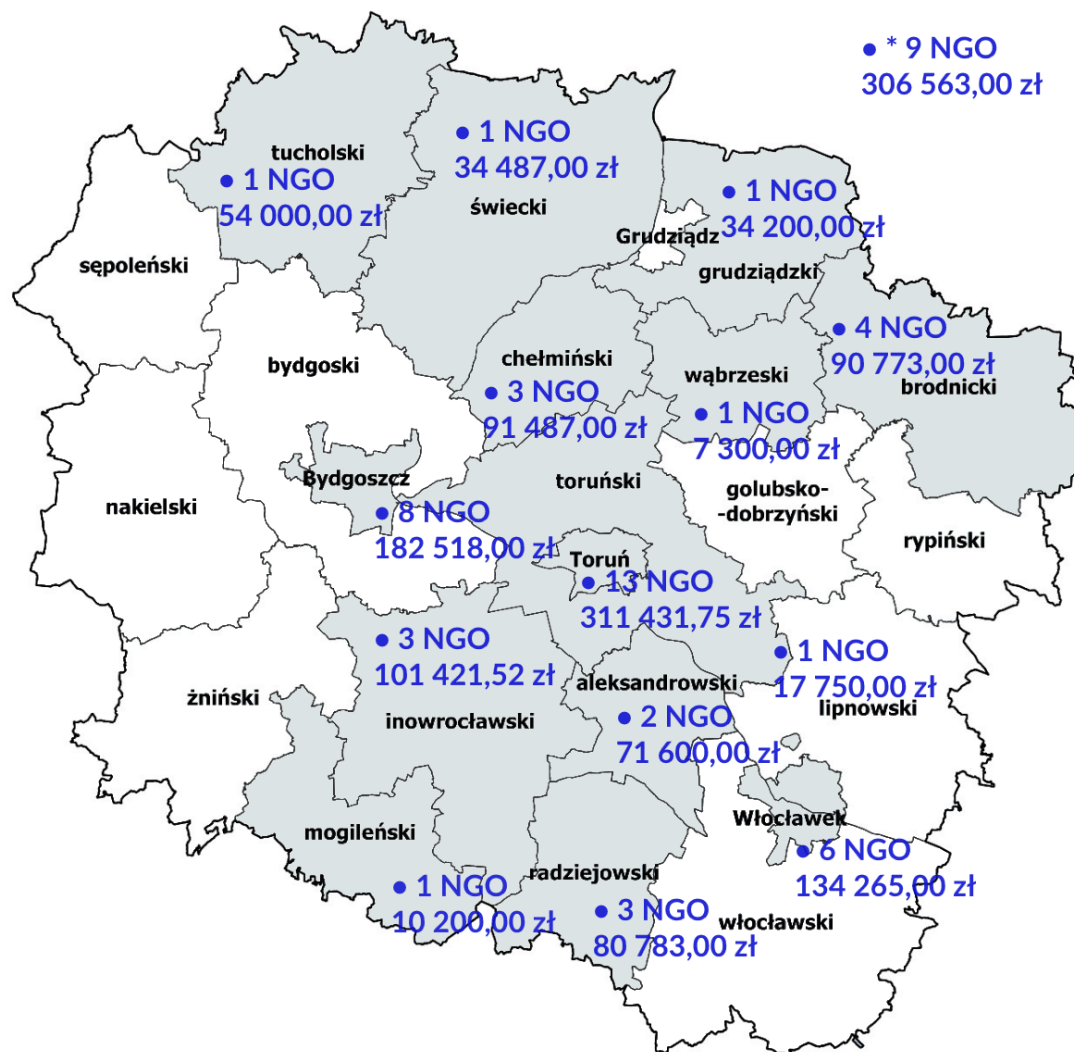
źródło: Zakład Aktywności Zawodowej w Bydgoszczy

Zbiornicze zestawienie zadań realizowanych w ramach otwartych konkursów ofert

Lp.	Numer i nazwa konkursu	Ilość złożonych ofert	Ilość ofert, na które przekazano dofinansowanie	Wysokość przyznanych środków (zł)		Wysokość wykorzystanych środków (zł)
				PFRON	Budżet woj.	
1	2	3	4	5	6	7
1	Konkurs ofert nr 15/2024 pn. „Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych” (środki PFRON)	54	19	566 000,00	0,00	564 230,00
2	Konkurs ofert nr 24/2024 pn. „Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych – edycja II” (środki PFRON)	39	22	776 628,00	0,00	774 251,27
3	Konkurs ofert nr 17/2024 pn. „Budowanie niezależności i włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami” (środki budżetu Województwa)	20	11	0,00	150 000,00	150 000,00
4	Tryb uproszczony (środki PFRON)	5	5	40 298,00		40 298,00
Łącznie		118	57	1 532 926,00 (kol. 5+6)		1 528 779,27

Beneficjentami realizowanych zadań zostało **958** osób z niepełnosprawnościami, w tym **207** dzieci i młodzieży do 16 roku życia.

Mapa przedstawiająca powiaty, na terenie których organizacje pozarządowe realizowały zadania w ramach otwartych konkursów ofert



* zadania objęły swoim zasięgiem całe województwo

Wybrane zadania zrealizowane w ramach otwartych konkursów ofert

Międzygminne Porozumienie Samorządowe w ramach otwartego konkursu ofert nr 15/2024 ze środków PFRON realizowało projekt pn. **„Samodzielni niepełnosprawni 2.0 - wsparcie osób niepełnosprawnych poprzez zajęcia grupowe i indywidualne”**

Projekt skierowano do osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną z powiatów: grudziądzkiego, wąbrzeskiego, rypińskiego i brodnickiego.

W ramach projektu zostały przeprowadzone następujące zajęcia dla osób niepełnosprawnych ze specjalistami:

- zajęcia z psychologiem (20 godzin)
- zajęcia z logopedą (20 godzin)
- zajęcia z rehabilitantem (90 godzin)
- zajęcia z terapeutą (40 godzin)
- zajęcia doradcze dotyczące radzenia sobie w sprawach urzędowych (35 godzin)
- zajęcia z dietetykiem/technologiem żywienia (30 godzin).

Wybrane zadania zrealizowane w ramach otwartych konkursów ofert

Osiągnięte efekty:

- zwiększenie samodzielności osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, podtrzymanie umiejętności społecznych, które już posiadają.
- poprawa sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób niepełnosprawnych.
- usprawnienie funkcjonowania osób niepełnosprawnych w lokalnym środowisku i bezpośrednim otoczeniu oraz rozwój umiejętności odnajdywania się w różnych rolach społecznych.

Beneficjentami projektu zostało **30** dorosłych osób z niepełnosprawnościami.

Wybrane zadania zrealizowane w ramach otwartych konkursów ofert

Włocławsko-Brodnicki Klub Sportowy Niewidomych i Słabowidzących Pionek w ramach otwartego konkursu ofert nr 17/2024 finansowanego ze środków budżetu województwa realizowało projekt pn. **„Niepełnosprawny ale Aktywny”**

Realizacja zadania publicznego polegało na zorganizowaniu we Włocławku 4 zadań zwiększających aktywność społeczną i fizyczną osób z niepełnosprawnościami poprzez udział w imprezach sportowych.

- zadanie objęło **100** mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego,
- uczestnicy zwiększyli swoją aktywność społeczną i fizyczną,
- nabyło i udoskonało swoje umiejętności kręglarskie, pływackie i strzeleckie.



Prowadzone działania służące promowaniu osób z niepełnosprawnością, jako osób aktywnych, zarówno w życiu społecznym, jak i zawodowym



VI edycja konkursu pn. „Najlepszy Terapeuta Zajęciowy WK-P”

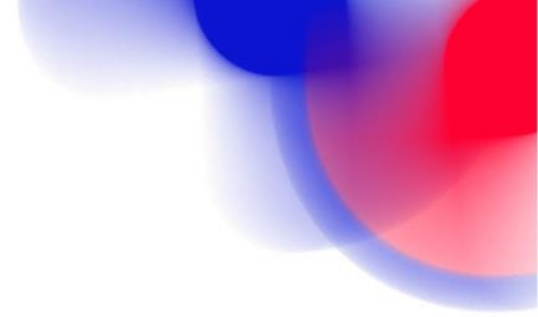
Cel: Promocja i podniesienie rangi i znaczenia zawodu terapeuty zajęciowego.

Nagrody za wybitne i nowatorskie osiągnięcia, stosowanie innowacyjnych metod terapeutycznych. W 2024 r. przyznano **5 nagród** indywidualnych oraz **1 nagrodę** dla zespołu terapii zajęciowej



XXXIV i XXXV wystawa rękodzieła artystycznego osób niepełnosprawnych pn. „My też potrafimy”

W wielkanocnej wystawie udział wzięło **139** rękodzielników reprezentujących **40** placówek, natomiast w edycji bożonarodzeniowej uczestniczyło **111** osób z **40** placówek.



Wybrane zadania zrealizowane w ramach zadania Wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami

Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach działania: Wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami ze środków budżetu województwa w wysokości: **179 380,00 zł** dofinansował wydarzenia o zasięgu wojewódzkim promujące osoby z niepełnosprawnościami jako osoby aktywne zarówno w życiu społecznym, jak i zawodowym. W zorganizowanych wydarzeniach udział wzięło łącznie **1 346 osób**.

Wybrane zadania współorganizowane w ramach zadania

Wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami

1. **VI Bal Osób Niepełnosprawnych** - Organizatorzy / współorganizatorzy: Fundacja „Światło” w Toruniu oraz Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu.
2. **Spotkanie Pokoleń** - Organizatorzy / współorganizatorzy: Stowarzyszenie „Pomocna dłoń” w Strzelnie oraz Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu
3. **Spotkanie Integracyjne. VI Przegląd Teatralny Osób Niepełnosprawnych** - Organizatorzy / współorganizatorzy: Brodnickie Centrum Caritas im. Bpa Jana Chrapka, Departament Promocji oraz Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu.
4. **Konferencja pt. "Osoba z ASD w społeczeństwie, poznać-zrozumieć-wspierać"** w Toruniu - Organizatorzy / współorganizatorzy: Autyzm Polska Fundacja Pomocy Osobom Autystycznym w Toruniu oraz Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu
5. **Obóz sportowy w Murzasichla** - Organizatorzy / współorganizatorzy: Włocławskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych oraz Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu
6. **IV Piknik Osób Niepełnosprawnych** - Organizatorzy / współorganizatorzy: Fundacja „Światło” w Toruniu oraz Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu
7. **XXVI Ogólnopolski Przegląd Twórczości Artystycznej Niepełnosprawnych OPTAN 2024**
Organizatorzy / współorganizatorzy: Brodnickie Centrum Caritas im. ks. Biskupa Jana Chrapka w Grudziądzu, Departament Spraw Społecznych i Zdrowia oraz Departament Promocji Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu.
8. **20-lecie Warsztatów Terapii Zajęciowej w Nowem** - Organizatorzy / współorganizatorzy: Fundacja Aktywizacji i Integracji w Nowem oraz Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu
9. **Współorganizacja Świąt Bożego Narodzenia dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami** - Organizatorzy / współorganizatorzy: Domy Pomocy Społecznej w Chełmnie, Grabiu, Kamieniu Krajeńskim oraz Departament Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu.

Wybrane zadania współorganizowane w ramach zadania Wyrównywania szans osób z niepełnosprawnościami



źródło: Fundacja Aktywizacji i Integracji w Nowem



źródło: Stowarzyszenie „Pomocna dłoń” w Strzelnie



źródło: Włocławskie Stowarzyszenie
Niepełnosprawnych „Eurointegracja”



źródło: Brodnickie Centrum Caritas im. Bpa Jana Chrapka



źródło: Dom Pomocy
Społecznej w Grabiu

Prowadzenie kampanii informacyjnych poruszających problem osób z niepełnosprawnościami

Emisja 3 audycji w ramach programu pn. „Wspólna sprawa” na antenie telewizji regionalnej TVP 3 Bydgoszcz.

Tematy:

- "Chcą pracować, zdobywać wykształcenie i rozwijać swoje pasje. Osoby z niepełnosprawnościami mają wiele marzeń i życiowych planów. Jak przełamać bariery w pracy? Na jakie wsparcie mogą liczyć osoby z niepełnosprawnościami?" - emisja 13 marca 2024 r.
- "Rehabilitacja społeczna - nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami" - emisja 24 kwietnia 2024 r.
- "Co daje sport osobom z niepełnosprawnościami?" - emisja 15 maja 2024 r.

Oglądalność: **228 101** widzów na podstawie danych dostarczonych przez AGB Nielsen dla kanału TVP 3 Regionalna

Opiniowanie wniosków o wpis do rejestru ośrodków przyjmujących grupy turnusowe

W 2024 roku do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu wpłynęło **13** wniosków o wpis do rejestru ośrodków, w których mogą odbywać się turnusy rehabilitacyjne dla osób z niepełnosprawnością korzystających z dofinansowania ze środków PFRON.

- **11** wniosków zaopiniowano pozytywnie w całkowitym wnioskowanym zakresie i dotyczyły ośrodków, którym upływał w roku 2024 termin uprawniający do przyjmowania zorganizowanych grup turnusowych, korzystających z dofinansowania ze środków PFRON, bowiem wpis do rejestru ośrodków dokonywany jest na okres 3 lat,
- **1** wniosek ze względu na nieuzupełnienie w wyznaczonym terminie pozostawiony został bez rozpatrzenia. Wnioskodawca złożył kolejny wniosek, który został rozpatrzony pozytywnie.
- **1** wniosek ze względu na rezygnację Wnioskodawcy pozostawiony został bez dalszego rozpatrzenia.

Kontrole i wizytacje

W okresie sprawozdawczym przeprowadzonych zostało:

- **13 wizytacji** ośrodków ubiegających się o wpis do rejestru ośrodków (...),
- **8 wizytacji** dotyczących zadania dofinansowania ze środków PFRON robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji (...),
- **16 kontroli** problemowych oraz **1 kontrolę** doraźną. **8** z nich przeprowadzono u organizacji pozarządowych, **6 kontroli** przeprowadzono w Zakładach Aktywności Zawodowej, a **3** dotyczyły sprawdzenia realizacji umowy na dofinansowanie ze środków PFRON robót budowlanych.

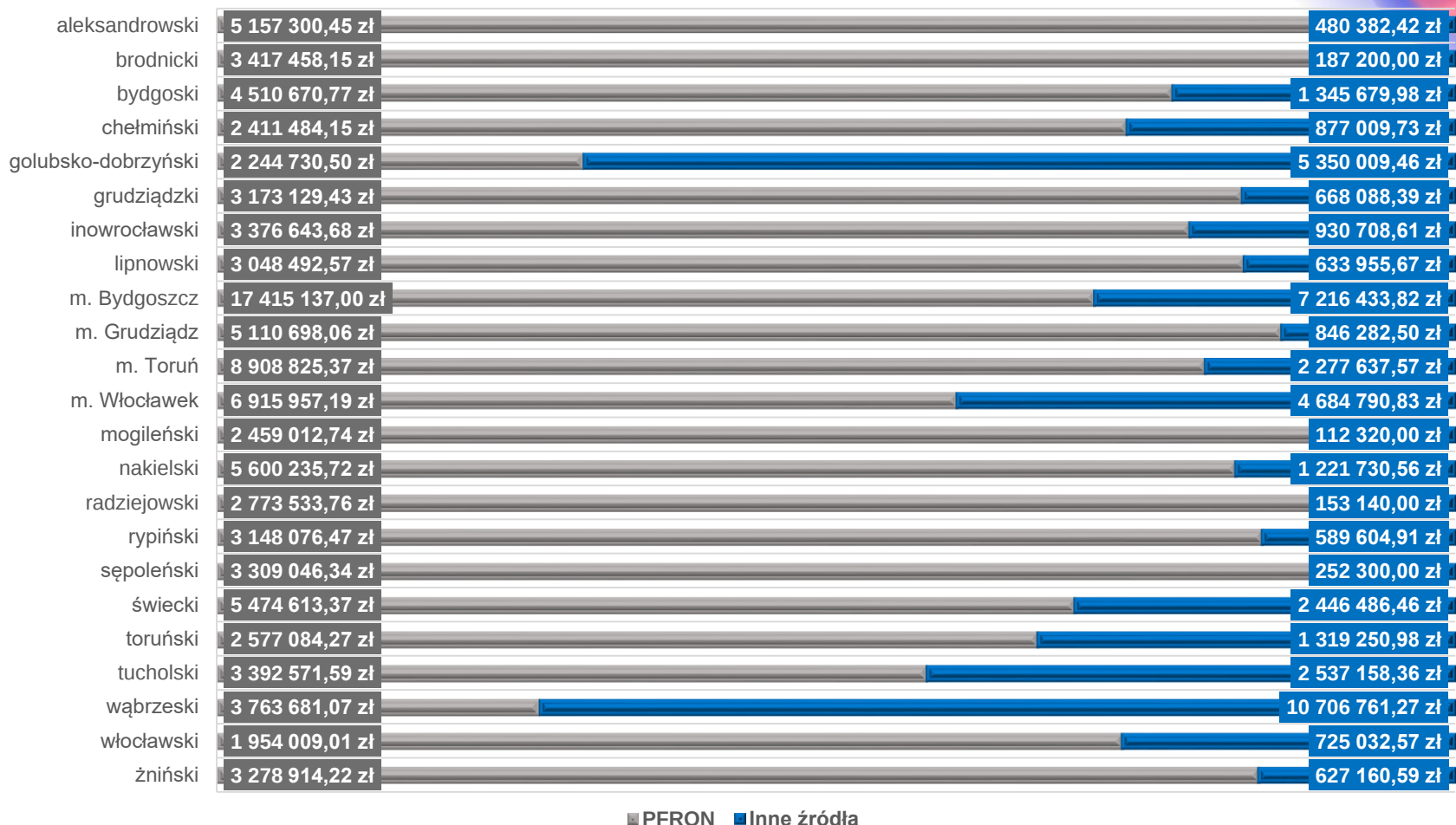
Zgodnie z planem zrealizowano **100%** planowanych kontroli do przeprowadzenia w 2024 r.

Wskaźniki

Poniższa tabela przedstawia wskaźniki, które w roku sprawozdawczym osiągnęły lub przekroczyły wartości docelowe określone do 2030 roku

Ip.	Wskaźnik	Źródło danych	Jednostka miary	Stan na koniec 2021 r.	Stan na koniec 2022 r.	Stan na koniec 2023 r.	Stan na koniec 2024 r.	Wartość docelowa - 2030 rok	Stopień realizacji wskaźnika (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Cel 2 Budowanie niezależności i włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami									
14	Liczba osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w szkoleniach, kursach, warsztatach, grupach wsparcia, zespołach aktywności społecznej [P]	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi	osoba	479	218	0	228	800	115,62%
16	Liczba opiekunów, kadry i wolontariuszy uczestniczących w szkoleniach, kursach, warsztatach [P]	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi	osoba	23 w tym 10 ON	72	206	621	500	184,4%
17	Liczba opiekunów, kadry i wolontariuszy, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyły kompetencje [R]	sprawozdania z realizacji umów zawartych z organizacjami pozarządowymi	osoba	23 w tym 10 ON	146	206	621	425	234,35%

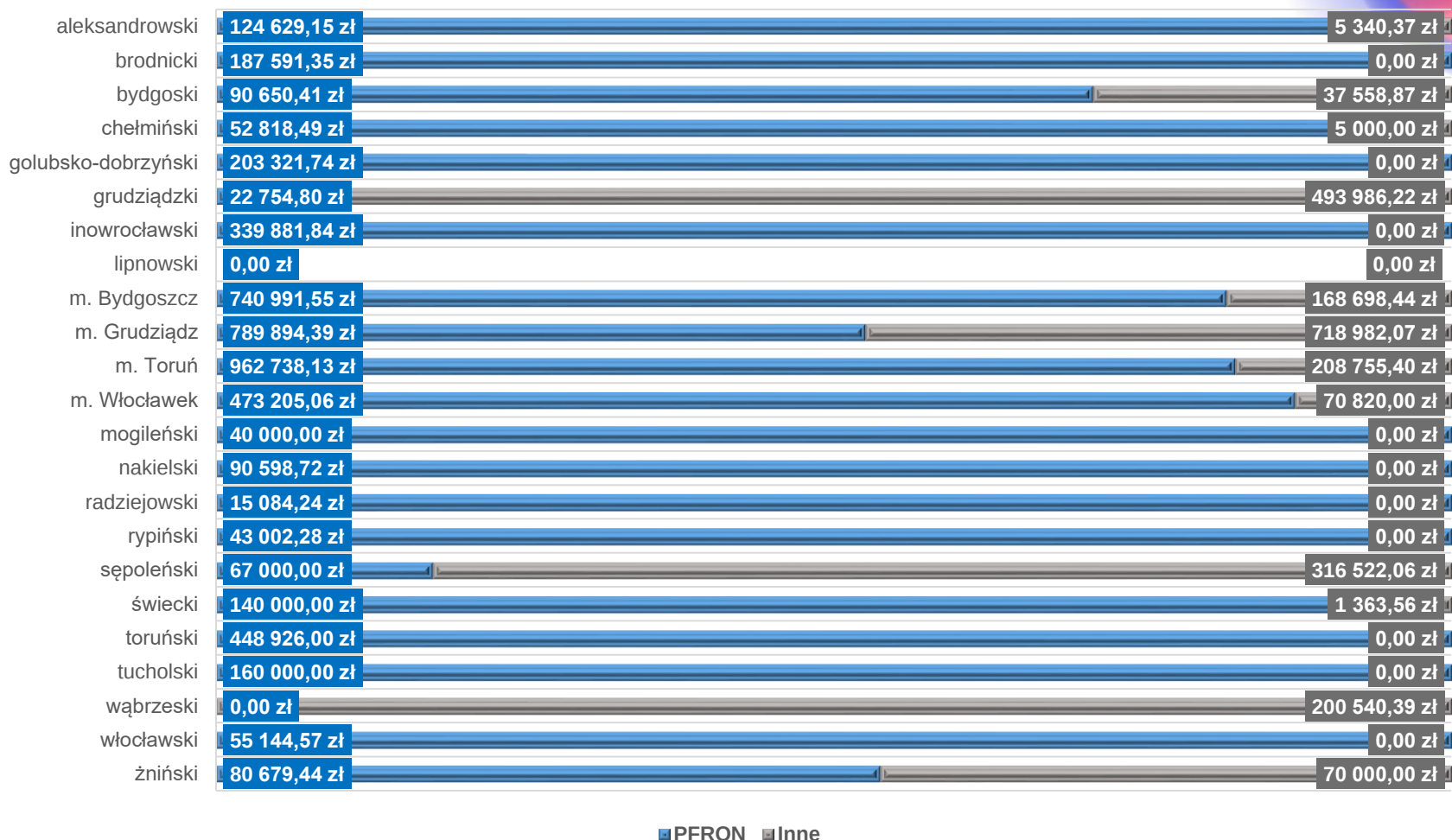
Podział środków finansowych wydatkowanych przez powiaty na rehabilitację społeczną



W roku 2024 kwota ogółem wydatkowana przez powiaty na rehabilitację społeczną wyniosła **149 610 430,56 zł**, w tym **103 421 305,88 zł** ze środków PFRON.

Łącznie wsparciem objęto 25 697 osób z niepełnosprawnościami.

Podział środków finansowych wydatkowanych przez powiaty na rehabilitację zawodową

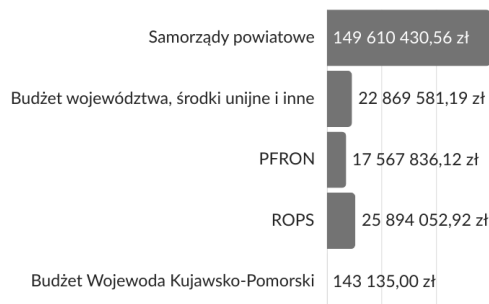


W roku 2024 kwota ogółem wydatkowana przez powiaty **na rehabilitację zawodową** wynosiła **7 426 479,54 zł** , w tym **5 128 912,16 zł** ze środków PFRON.

Łącznie wsparciem objęto 2 390 osób z niepełnosprawnościami.

Rodzaje rehabilitacji według źródła dofinansowania

Społeczna 216 085 035,79 zł



Budżet województwa, środki unijne i inne
22 869 581,19 zł

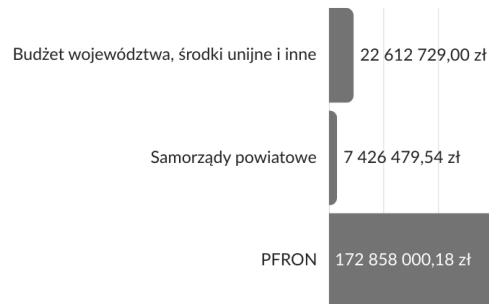
Samorzady powiatowe
149 610 430,56 zł

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych
17 567 836,12 zł

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
25 894 052,92 zł

Budżet Wojewody Kujawsko-Pomorskiego
143 135,00 zł

Zawodowa 202 897 208,72 zł

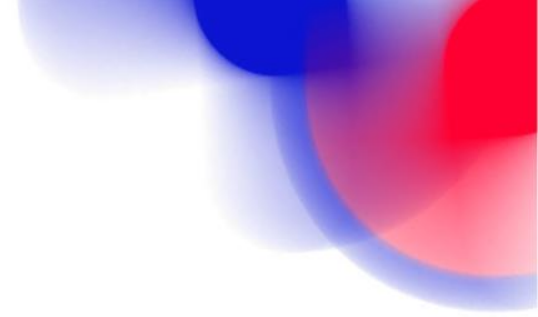


Budżet województwa, środki unijne i inne
22 612 729,00 zł

Samorzady powiatowe
7 426 479,54 zł

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych
172 858 000,18 zł

Łącznie
418 982 244,51 zł



Dziękuję za uwagę